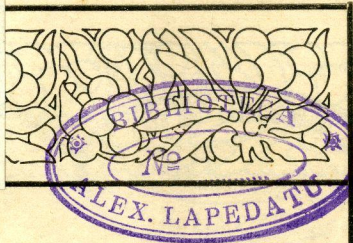

B.A.L.

1763

ACTIVITATEA „LIGEI CULTURALE“ A ROMÂNILOR

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj
UN MEMBRU AL „LIGEI“

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201501220

VĂLENII-DE-MUNTE

Tipografia Societății „Neamul Românesc“

1912.

1763

ACTIVITATEA „LIGEI CULTURALE“ A ROMÂNILOR

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj
UN MEMBRU AL „LIGEI“

VĂLENII-DE-MUNTE

Tipografia Societății „Neamul Românesc“

Activitatea „Ligei Culturale“ a Românilor¹⁾

Cu ocazia Congresului „Ligei Culturale“, ce s'a ținut în una din lunile anului trecut la Craiova, Comitetul Central al Ligei a prezentat o publicațiune a sa cu titlul: „*Pentru Congresul din Craiova al Ligei Culturale*“.

În această broșură, lucrată cu îngrijire, ce conține 127 pagini, se oglindește întreaga activitate de un an, dela Maiu 1910 până la Maiu 1911, a Comitetului Central cât și a Comitetelor diverselor secțiuni din țară,

1) Publicațiunea de față eră destinată să apară încă din anul trecut, dar din împrejurări neprevăzute s'a amânat până acum.

care, prin zelul, devotamentul și nobilul lor simțimânt de neam și patrie n'au cruțat nici un sacrificiu de a urmări și a aduce la îndeplinire înaltul scop al acestei atât de folositoare instituțiuni pentru unitatea culturală a Românilor.

Nu pot ști dacă, până acum, organele în genere ale presei, atât din capitală, cât și din județe, au făcut sau nu vreo mențiune sau o mică recensiune, asupra acestei importante lucrări a Ligei Tetusi, ca membru al ei — în dorința de a i se da cea mai întinsă publicitate și prin urmare de a putea fi citită de un număr cât mai mare de Români — socot că-mi împlinesc o plăcută datorie, de a aduce la cunoștința lectorilor mai ales a acelor cari până în timpul de față, nefiind încă membrii ai Ligei, n'au avut poate prilejul de a citi și a cunoaște actele ce constituiesc meritul și activitatea desfășurată în fiecare an, de către o parte din membri acestor comitete, și cărora li se cuvine, cu drept cuvânt, toată

lauda și stima oricărui Român iubitor de propășirea și înălțarea neamului.

*

Publicațiunea de față cuprinde două părți distincte: una privitoare la activitatea Comitetului Central al Ligei, adică a măsurilor luate de dânsul, atât pentru bunul mers al instituției, cât și întru atingerea scopului ce ea urmărește; cealaltă, cu privire deasemenea la activitatea secțiunilor din diferitele localități din țară, în sfera acțiunii și atribuțiilor lor speciale.

În această parte a relației noastre, vom face o expunere nominală a diverselor acte săvârșite de Comitetul Central al Ligei, în cursul anului trecut și până la Maiu anul curent, și totodată a reproduce întocmai sau a rezumă aceste acte, după importanța ce prezintă fiecare dintrînsele.

Actele Comitetului Central al Ligei cuprind următoarele materii :

I. *Raportul secretarului general*, scurt și cuprinzător, în care se rezumă în linii gene-

rale: *activitatea* secțiunilor, *întrunirile* ținute de Comitetul Central și de deosebitele secțiuni din mai multe orașe din țară, *serbările* Ligei, *excursiunile* sale, *publicațiile* Ligei, *ajutoare la studii*, *loteria Ligei* pentru construirea unui palat al său propriu.

Activitatea Secțiunilor.

D-l Secretar-general în raportul său, constată mai întâiu că, rezultatele din anul acesta, nu sunt într-o toată măsură de mulțumitoare, ca acelea conținute în raportul din anul trecut, iar cauza primordială și eficientă a acestor neajunsuri, o atribuiește, d-sa mai ales, concepției cu totul greșită, ce predomină spiritul unor din Comitetele Secțiunilor, adică: că Liga ar fi numai o tovarășie de oameni cu bune sentimente, naționale, cari se adună din când în când pentru a face dovada publică a acestor sentimente. De aceea dar, unele din secțiuni nu țin îndeajuns conferințe de informație și îndrumare, nu împart totdeauna între membrii ei foile și

cărțile trimese dela centru, care nu au un local de adunare, și al căror Comitet nu ține nici o ședință pe lună, nu se reînoește la termenul prevăzut de statute, care, în sfârșit nu strâng toate contribuțiile membrilor lor și nu trimet partea cuvenită.

Apoi, pentru a face să reiasă și mai bine adevăratul scop al Ligei, adaugă următoarele: „Liga trebuie să fie însă o *neobosită lucrătoare* pentru ajutarea culturii românești, una și aceeași în cuprinsul întregului pământ locuit de neamul nostru. Se cere pentru aceasta o conștiință tare, și puternice mijloace materiale. E datoria fiecărei secțiuni *de a trezi în suflete*, care nu trăiesc încă pentru idealul cel mai firesc al unei națiuni, *simțul datoriiilor lor față de poporul românesc*, împărțit și stingherit în dezvoltarea lui de puteri pe care numai încordarea întregii noastre energii naționale le poate opri în atacul lor, cu îndrăzneală și stăruință. Liga se cuvine să *răspândească pretutindeni* cunoștința primejdiei ce ne amenință, a cuce-

ririlor săvârșite de dușmani, a suferințelor aceloră cari voiesc să trăiască în moștenirea de graiu și de spirit a strămoșilor, vechi stăpâni ai aceluiași pământ, *să îndemne în orice loc*, în cuprinsul oricărei clase sociale, la ridicarea mai presus de orice interese și la servirea cu jertfa oricăror îndatoriri a cauzei celei mari. Și că nu trebuie să pregete a cere oricărui banul, pe care niciodată omul nu-l are numai pentru sine, ci, venind din colaborarea muncitoare a celorlalți, e dator să țină seamă și de nevoile aceloră. *Să predice și să ceară, să convingă și să strângă, să încurajeze și să sprijine aceasta și nu demonstrațiile sterpe, de orice natură, să fie datoria ei cea mare*“.

În sfârșit, după ce face elogii unora din secțiunile Ligei și anume secțiunilor: București, Ploești, Galați, Craiova, Bârlad, Piatra-Neamț, Câmpina; a micilor secțiuni harnice din Zimnicea și Bechet și a secțiunii rurale a Topologului, care, urmărind cu mai mult interes și stăruință încordată scopul Ligei,

au contribuit astfel a mări numărul membrilor și a sporî fondul ei cultural; după ce declară că a avut știri rare dela secțiunile: Bacău, Burdujeni, Giurgiu, Pitești și Slănicul din Prahova; iar dela alte secțiuni ca: Botoșani, Brăila, Buzău, Călărași, Focșani, Huși, Iași, Râmnicu-Sărat, Râmnicul-Vâlci, Severin, Sinaia, Tecuciu, Târgu-Jiului, Urlați și Văleni-de-Munte, au lipsit știrile încă și mai mult; iar dela secțiile mai mici: Caracal, Roșiori, Căiuții, Panciu, Pașcanii, Târgu-Ocnii, Urziceni și Vârciorova, până în ajunul Congresului, nu i s'a procurat Comitetului Central mijlocul de a vedea rezultatele la care aceste secțiuni au ajuns în cursul anului trecut. Apoi adaugă, că secția *Berlin* a păstrat legături eventuale cu Comitetul Central; dela cea din *Paris* însă, care a serbat frumos ziua de 3 Maiu, nu s'a primit nicio știre.

În același raport se mai relatează următoarele:

Localuri noi de secțiuni nu s'au înființat.

În ce privește *Corurile*, afară de acelea

ale secțiunilor din Ploești și Galați, altele nu mai există.

Steaguri ale secțiunilor numai câteva s'au sfințit.

Apropieri cu societățile de *teatru și gimnastică* nu s'au putut face. Secția *Câmpina*, cu ajutorul Comitetului Central și al secției Ploești, a organizat *întâiul concurs de porturi românești*, care s'a ținut în luna August trecut. Între premiate a fost și două fete bucovinence, ascultătoare ale cursurilor de vară. Serbarea a lăsat cea mai bună impresie.

Alte *donățiuni* nu s'au putut câștiga pentru Ligă.

Se face mențiune însă, cu osebită mulțămire, de cele următoare: d. dr. C. Angelescu, deputat, a dăruit Ligei 920 de lei. Și mai departe d-nii C. Basarab Brâncoveanu și D. Tacu, membri ai Comitetului Central, au fost singurii cari, în locul obișnuitei contribuții, au dăruit sume de câte 500 lei. Oferțele cluburilor sociale din București, cu Clubul Tinerimei în frunte, au fost aceleași.

Comitetul Central, deși s'a adresat la multe societăți al căror scop se apropie de acela al Ligei, pentru a uni silințele sale, folositoare aceleiași culturi naționale, de nicăieri nu a primit răspuns, fie și unul care ar fi cuprins condiții ori ar fi scuzat un refuz. Totuși *secția din Târgoviște* a luat parte la serbarea organizată pentru ziua de 3 Maiu, de societatea „*Carpații*”.

Intrunirile Ligei.

În ziua de 6 Iunie anul trecut, după dorința exprimată de Congresul din Ploești, s'au ținut intruniri, atât la București de către Comitetul Central, cât și în multe orașe de către Comitetele diverselor secțiuni, pentru a se aduce la cunoștința publică o relație exactă despre sălbatecele samavolnicii săvârșite în ultimele alegeri din Ungaria.

Aceste mărețe intruniri s'au desfășurat pretutindeni cu perfectă bună înțelegere și demnitate.

Serbări.

Prin sânguința și îngrijirea Comitetului Central, și cu obișnuiții vorbitori și colaboratori artistici, cari și de astă dată au dat concursul lor binevoitor, serbarea dela 24 Ianuarie anul curent, pentru a se comemora mărețul act al Unirei țărilor surori a avut un strălucit succes. Cu acest prilej s'au împărțit cele d'întâiu bilete, primite cu entusiasm, ale loteriei pentru clădirea palatului Ligei.

Excursiuni.

Liga n'a avut prilejul de a face excursiuni în acest an. Comitetul central și-a amintit însă, cu multă pietate și venerație, de strălucita dată istorică de 29 Iunie 1611, când Radu Șerban-Voevod, viteaz și cavaleresc urmaș al lui Mihaiu-Viteazul, l-a răsunat a doua oară în marea luptă dela Brașov, după ce, în aceeași zi din 1603, ră-

pusese pe Craiul Ungur Moise Székely, mort în luptă de mână românească.

Rămășițele lui Radu-Vodă, mort la 1620 în Viena și îngropat întâiu în biserica Sf. Ștefan, se află astăzi în mănăstirea Comana, și acolo se va face în ziua de Sf. Petru viitor un pelerinagiu general al membrilor Ligei. Se va tipări și o scurtă povestire populară despre marele războinic.

În ce privește excursiunea proiectată în Macedonia, ea nu s'a putut îndeplini, interesul arătat pentru dânsa fiind cu mult prea slab. În schimb, de curând o mică societate bucureșteană, condusă de d. profesor G. Munteanu-Murgoci, a fost primită cu cele mai călduroase dovezi de iubire de către Românii din Pind și cu demonstrațiile cele mai semnificative ale Turcilor — chemați la o viață nouă — pentru România.

Publicațiile Ligei.

Printre acestea figurează următoarele publicații:

„*Calendarul Ligei*“. El a dat la lumină o sumă de articole alese despre viața românilor de peste hotare în trecut, dar mai ales astăzi. În acest scop, s'a cerut colaborarea multor scriitori români din Ardeal și Bucovina, și ei au redactat frumoase articole de prețioasă informație, anume pentru publicația Ligei. Așa se va urmări și în anii viitori. Iar cel pe 1913 va cuprinde pagini asupra dezvoltării acestei instituții a Ligei, înființată de tineri studenți cu cele mai bune sentimente naționale, acum două-zeci de ani împliniți. Se vor întrebuiți pentru aceasta actele originale, bine păstrate și puse acum în rânduială.

„*Informațiile*“, foaia Ligei, a urmat cu același caracter și în aceleași condiții modeste. Ele dau tot ce se publică mai de valoare ca lămuriri și mai imparțial, despre chestia românească în foile românești de peste hotare.

„*Istoria Românilor*“ de N. Iorga. Zece mii exemplare din această importantă operă, au

fost împărțite pe căi sigure și în ciuda măsurilor de prohibițiune cu ajutorul unor persoane de încredere. Liga n'a plătit decât hârtia și broșatul. Un exemplar i-a revenit astfel cu prețul de 15 bani, și cheltuielile de transport au fost susținute adesea de cei cari au primit cartea.

„*România pentru Bănățeni*“. Liga, pentru a veni în ajutorul Românilor bănățeni, cu prilejul nenorocirilor din Banatul inundat, cu distrugerea atâtor averi românești și cu pierderi de vieți, a deschis mai întâiu o subscripție, care a produs vre-o 15.000 de lei. Apoi, pentru a crește suma acestui ajutor, s'a tipărit, după exemplul publicațiunilor *Paris-Murcie* și *Paris-Ischia*, broșura mai sus zisă, la care au colaborat fruntașii scriitori români și pictorul Arry Murnu. Exemplarele rămase se vor împărți și la bibliotecile românești de peste hotare.

„*Les dernières élections en Hongrie et les Roumains ; Juin 1910*“. Pentru a se arăta lumii civilizate din ce sălbatice presiuni,

călcări de lege și violențe a ieșit triumful
Guvernului Unguresc asupra Românilor în
alegerile din anul trecut, Liga a publicat o
a doua broșură din această publicațiune.
Broșura a produs cea mai adâncă impresie
în Apus, și mai ales din Anglia și Italia i-au
venit, dela profesori universitari și oameni
politici, cele mai sincere mângăeri și încu-
rajările cele mai călduroase. Liga crede că
în felul acesta s'a adus un real serviciu
cauzei românești.

*„Istoria Românilor, cu specială privire la
legăturile cu Italienii“* (Breve Storia dei Ru-
meni, etc.) de d. N. Iorga. Cu ocazia ju-
bileului de 50 de ani dela înființarea Sta-
tului italian unitar, Liga noastră Culturală—
trebuie să constatăm cu o deosebită mulță-
mire — a luat o parte însemnată, demnă de
toată lauda, la această serbare, prin urmă-
toarele trei acte: Ea a îndemnat pe studenții
din Iași la o manifestare de simpatie față
de colegii lor din Roma, manifestare care a
determinat vizita, făcută de Rectorul Univer-

sității Romane la Comisarul României al expoziției noastre din Roma.

A trimis apoi societății „*Dante Alighieri*” pentru susținerea conștiinței italiene în provinciile nelibere, o adresă de felicitare, care a provocat un călduros răspuns. În special, ea a publicat o carte luxoasă de aproape 200 de pagini, lucrarea meritorie a Secretarului său general, scrisă în limba italiană și care poartă titlul enunțat mai sus. 2.500 exemplare dintr’această operă s’au împărțit deputaților, senatorilor, diplomaților, bibliotecelor, ziarelor din Italia, precum și persoanelor cunoscute ca prieteni ai României. Un exemplar, legat în țesături populare românești a fost închinat respectuos Majestății Sale Regelui Italiei. Rămâne un fapt bine stabilit că, prin acest mod al său de a proceda, Comitetul Central, îndeplinind astfel și o dorință a Congresului din anul trecut, a contribuit simțitor la creșterea prieteniei dintre cele două națiuni surori.

Ajutoarele la studii.

Deși s'au luat în Ungaria măsuri contra celor ce ar primi „bursa Șaguna“, ea s'a acordat și se crede că acela care a primit-o va ajunge un factor folositor în viața culturală și națională a Românilor de dincolo.

Premiul Augustin Bunea s'a dat unei bune lucrări de cetire bisericească a d-lui I. Mateiu: *Preoțimea Românească-ardeleană în veacul al XVII-lea*; Sibiu, 1911.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Loteria Ligei.

Biletele Loteriei pentru palatul Ligei sunt gata; Ele s'au trimes secțiunilor. Termenul întâiu de tragere a trebuit să fie însă amânat, răspândirea biletelor făcându-se cu greu. Secțiunile sunt datoare a face tot ce se poate, pentru ducerea la bun capăt a acestei chestii de viață pentru Ligă.

Raportul administratorului loteriei Ligei.

Prin acest raport, se aduce la cunoștința președintelui Ligei că, în urma apelului ce

a adresat tuturor prefecturilor de județ, școlilor particulare și ale Statului din București și Iași, diferitelor autorități și instituțiuni financiare din capitală, cum și secțiilor Ligei din provincie, cu rugămintea ca să dea tot sprijinul lor la desfacerea biletelor — până astăzi s'au împărțit, spre a fi plasate de unele autorități și persoane particulare, cari au răspuns apelului, dând tot sprijinul lor, următorul număr de bilete :

Depozitelor Regiei Monopolurilor Statului	183.000
Secțiunilor Ligei	5.925
Prefecturilor (parte)	13.900
Diferite școli	1.284
Persoane particulare	2.412
Total	<u>211.512</u>

Pentru toate aceste plasări s'au obținut adeverințe și adrese de primirea biletelor.

Ca numerar însă nu s'a încasat decât suma de

II. *Circulara instructivă* din Maiu 1911 a Comitetului Central către *Președinții secțiilor din țară*, prin care între altele li re-

comandă următoarele : acelor secțiuni cari au luat parte la congresul din Ploești, din anul trecut, să facă înaintea adunării membrilor întruniți, o expunere a celor petrecute și hotărâte la acel congres;

Să se dea o cât mai largă răspândire a principiilor de care se călăuzește Liga, îndemnând pe Români de toate treptele sociale să iea parte la activitatea ei binefăcătoare.

Să caute a câștiga pentru Ligă societatea femeiască din localitate și să lămurească claselor mai sărace și mai puțin luminate folosul ce-l pot avea, înscriindu-se cu 10 bani ca membri ai Ligei.

Ca secțiile din orașele principale să aibă *sucursale* în centrele orășenești ale județelor, iar de aici să plece o *propagandă culturală* care să intereseze în cea mai largă măsură și satele, în care trebuie stabilite sucursale culturale ale Ligei, având în frunte pe învățători și preoți;

Se va explica sătenilor că Liga li va da

în schimb publicații folositoare și li va stă la îndemână și în alte privințe, *organizând între dânșii concursuri agricole, de porturi românești și cântece populare*, etc. Astfel, o Secție în adevăr activă a Ligei va trebui să fie în legătură, prin sucursalele sale, cu toată viața culturală a județului.

Că, în fine, Liga nu e o instituție aristocratică, ținându-se în regiuni sentimentale și romantice, ci o *ajutătoare harnică și iubitoare a neamului* în toate silințele lui de a se ridica la treapta de civilizație a popoarelor moderne, afirmându-și totodată însușirile care îl deosebesc de alte nații.

III. *O Adresă-circulară a Comitetului din 4 Iunie 1910 către corporațiile și societățile din București* ale Românilor de peste hotare, cu privire la venirea și participarea cât mai largă a membrilor lor, atât la un *parastas* ce Liga Culturală a hotărât a-l ține la Biserica Sf. Gheorghe Nou în ziua de 6 Iunie anul trecut, pentru odihna sufletelor Românilor uciși în alegerile din Ungaria, întru apărarea

drepturilor lor naționale, cât și la o mare întrunire publică în sala Dacia, pentru a se lămurii publicul bucureștean asupra împrejurărilor în care alegătorii români din Ungaria, în cele mai multe locuri, au fost combătuți și zdrobiți.

IV. *O adresă a Ligei* din Iunie 1910 către *Scriitorii și Pictorii români*, prin care face apel la talentul și iubirea lor de neam de a veni în ajutorul inundaților români, contribuind la editarea și publicarea unei foi speciale, în care să se cuprindă bucăți literare și artistice în legătură cu viața Românilor de dincolo și în deosebi din Banat.

V. *Omagiul Ligei Culturale* pentru comemorarea marelui Cavour al Italiei, cu prilejul serbării centenarului nașterii sale.

Iată cuprinsul telegramei din Iulie 1910, adresată Comitetului Serbării:

„Românii, amintindu-și de partea pe care Creatorul Italiei unice a avut-o în realizarea Unirii Principatelor, iau parte, recunoscători, la omagiul de azi, și nădăjduiesc să aibă totdeauna dela Italia independentă sprijin în

lupta pentru câștigarea întregii și doritei lor unități.

VI. *O altă circulară* a Comitetului către *secțiunile din țară*, din Septembrie 1910, prin care între altele amintește hotărârile luate de Congres, și pentru a căror aducere la îndeplinire se cere harnică lucrare împreună a tuturor secțiunilor. Astfel, în Congres, adaugă circulara, s'a insistat asupra nevoiei de a se strânge regulat veniturile Ligei, de a se reînoui comitetele, conform statutelor, de a se răspândi prin conferințe, publicații, și pe orice altă cale, cunoașterea scopului ce urmărește Liga, câștigându-se astfel un număr mai mare de aderenți, care ar permite instituției să aibă în adevăr însemnătatea.

VII. *Telegrama de felicitare* a Ligei Culturale către Societatea „Dante Alighieri” din Roma cu prilejul serbărilor semi-centenarului unității Italiei, în Aprilie 1911, cuprinde:

„Jubileul unității Italiei, operă a culturii italiene triumfătoare, inspiră poporului român,

care caută prin neîncetate sfortări și dure-roase lupte realizarea speranțelor sale legitime, sentimentele celei mai adânci simpatii frățesti.

„Liga Culturală“ a cărei scop este de a întări conștiința română, militantă în toate provinciile neamului nostru, împărțit în șapte State, se adresează vouă pentru a saluta poporul Italian întreg“.

Răspunsul societății „Dante Alighieri“ la telegrama Ligei :

„Plăcuta salutare, care ne vine dela frații Români, nu poate să nu miște inima noastră, în momentul când Italia, cu admirabilă unanimitate de cugetare, comemorează gloriosul cincuantenariu al liberării sale.

„Și acestii Lige, care își propune în câmpul cultural să mențină trează și tare conștiința românească oriunde se află oameni cari vorbesc părinteasca lor limbă neo-latină, în numele președintelui îi trimet urări.

VIII. *Scrisoarea Ligei* din 8 Maiu. a. c., adresată d-lui C. Nanu, ministrul României

La Roma, cu privire la trimeterea a 200 exemplare din „*Istoria Românilor în limba italiană cu specială privire la legăturile cu Italia*“ lucrată de d. N. Iorga. Această ca semn de omagiu al poporului român către Italia jubilară, pentru a fi distribuite, pe de o parte, la persoane cunoscute pentru simpatiile lor față de Români, iar pe de alta a depune un număr de exemplare la *secția arheologică* și la *expoziția etnografică română*, pentru a se oferi persoanelor de distincție ale căror simpatii ar putea să fie prețioase României.

IX. *Adresa Președintelui Ligei către Președintele Camerii Deputaților din Italia*, prin care-i trimete zisa publicațiune „*Una Storia dei Rumeni con speciale riguardo alle relazioni con l'Italia e gl'Italiani*“, cu ocaziunea semi-centenarului unității italiene și în semn de omagiu către poporul italian, spre a fi distribuită membrilor Camerii Deputaților.

Asemenea adrese s'au trimes în Maiu 1911 și *Președintelui Senatului italian* și *Președintelui*

Societății „Dante Alighieri“, împreună cu câte 200 exemplare din lucrarea amintită, spre a fi distribuite Senatorilor și membrilor societății.

X. *Răspunsul secretarului general al societății „Dante Alighieri“ din Roma*, la adresa Ligei, în copriinderea următoare :

„Am primit exemplarele din „*Breve Storia dei Rumeni*“ pe care d-v. ați publicat-o cu prilejul serbărilor cinquantenarului italian.

Din repede ochire ce am putut arunca deocamdată asupra cărții, m'am putut convinge de însemnătatea lucrării; însemnătate mare prin sânguința cercetărilor, iar pentru noi foarte mare, ca una care așează într'o simpatică lumină legăturile celor două țări surori, coborâtoare din trunchiul glorioasei civilizații latine.

Toți, Italieni sau Români, cari au un suflet generos, trebuie să prețuiască silințele acelor cari cheltuiesc talent și muncă pentru a păstră strânse și vii aceste legături, iar eu mă fac interpretul Preșidenției Consiliului

Central, înfățișându-vă simțimintele cele mai adânci a recunoștinții noastre“.

XI. *Infintarea* în cursul anului trecut, Maiu 1910 — Maiu 1911, a unui număr de 10 secțiuni nouă ale Ligei cu comitetele lor, în mai multe orașe și comune rurale din țară, și anume: la Roman, Piatra-Neamț, T.-Neamț, Drăgășani, Turnu-Măgurele, Stâlpu (jud. Buzău), Parachioiu (jud. Constanța), Valea-Călugărească (jud. Prahova), Negoiești (jud. Bacău), Mihăileni (jud. Dorohoiu.)

XII. *Secțiunile Ligei Culturale existente în Maiu 1911.* Actualmente sunt 51 de secțiuni ale Ligei, din cari: una la Paris, alta la Berlin, 26 în capitalele satelor orașele de reședință ale județelor 11, în orașe nereședințe, iar restul în diferite târgușoare și comune rurale din județele: Argeș, Bacău, Buzău, Constanța, Dolj și Prahova.

XIII. *Biblioteca Ligei.* Din raportul Bibliotecarului asupra mersului acestei Biblioteci, în cursul anului trecut, se constată următoarele:

Biblioteca a fost cercetată de un număr de 5.322 cititori, cari, clasati fiind după natura operilor citite, ei se grupează astfel: 739 au consultat *literatură*, 215 *istorie*; aceștia sunt, aproape în totalitatea lor, studenți; 34 *drept și economie politică*, 17 *filosofie*, 11 *teologie* și 8 *știință*.

Printre donatorii din anul acesta ai Bibliotecii se numără: Academia Română, cu publicațiile sale; Societatea de editură „Neamul Românesc”, de asemenea. Apoi persoane particulare: d. V. M. -Kogălniceanu cu lucrările sale și ale părintelui său; d. G. Dem-Téodorescu și alții.

XIV. Sumele încasate din cotizățiuni dela diferite secțiuni.

Dela Iunie 1910 — 11 Maiu 1911.

	Lei	B.		Lei	B.
Secția București . . .	7.000	—	Secția Sinaia . . .	270	—
„ Ploești . . .	2.700	—	„ Giurgiu . . .	214	—
„ Galați . . .	1.662	—	„ Botoșani . . .	200	—
„ Craiova . . .	1.400	—	„ Focșani . . .	197	60
„ Buzău . . .	500	—	„ Drobeta . . .	144	—
„ R. Vâlcea . . .	500	—	„ Tulcea . . .	113	—
„ P. Neamț . . .	482	95	„ Roman . . .	100	—
„ Bechet . . .	430	—	„ Bârlad . . .	99	95
„ Slănic Prah . . .	404	80	„ Urziceni . . .	99	—
„ Călărași . . .	381	55	„ Câmpina . . .	92	—
„ Bacău . . .	340	—	„ Tîrgoviște . . .	85	—
„ Pitești . . .	300	—	Total . . .	17.966	35

XV. *Situația cărților aflate în depozitul „Ligei Culturale“¹ la 10 Maiu 1911.* Aceste cărți se compun: 1) din 26 opere sau publicații, purtând diverse titluri, și al căror număr de exemplare variază dela 5—2500 de exemplare:

1) Aceste cărți se pot cere gratuit de Bibliotecile Românilor din țară și de peste hotare.

2) din 2 tablouri: unul reprezentând pe *Mitropolitul Andrei Șaguna* în 280 exemplare: altul pe *Osândiții* pentru memorandumul dus la M. S. Monarhul, în 72 exemplare.

3) din 11 diferite cărți postale ilustrate, ce reprezintă următoarele portrete și vederi, și anume: Împăratul Traian și Împăratul Constantin, Ștefan cel Mare, Mihaiu Viteazul, Mateiu Basarab, Vasile Lupu, Eliad și Vasile Alexandri, Mănăstirea Putna, Piatra de pe mormântul lui Ștefan cel Mare, Deputații Români în Parlamentul din Pesta în 1861, Steag românesc din veacul al XVII-lea, Vederi dela Congresul din Iași al Ligei Culturale, în Maiu 1909 (serii de câte 12 bucăți.)

*

A doua parte a lucrării coprinde: Rapoartele a 34 secțiuni despre mersul și activitatea lor în anul trecut, și anume: București, Berlin, Bârlad, Bechet, Burdujeni, Buzău, Câmpina, Constanța, Craiova, Focșani, Galați, Giurgiu, Iași, Mehedinți, Piatra-Neamț,

Pitești, Ploești, Râmnicul-Sărat, Râmnicul-Vâlci, Stâlpu, Târgu-Jiului, Târgu-Neamț, Târgu-Ocna, Tecuciu, Topolog, Tulcea, Turnu-Măgurele, Urziceni, Valea-Călugărească, Vălenii-de-Munte și Zimnicea.

Desore acestea, din cari unele foarte importante și pline de învățăminte, ne vom ocupă cu altă ocazie.

*

Pentru a încheia lucrarea de față, credem necesar a mai adăuga următoarele considerațiuni:

Am ținut mult, cum am zis la început, să se deă din nou la lumină, în rezumat, această dare de seamă, despre mersul și activitatea Ligei Culturale, numai și numai în scopul de a fi citită de un număr cât mai mare de Români, și, prin urmare, a se întări în spiritul și inima fiecăruia credința intimă, că Liga n'a fost și nu este o instituție de paradă sau de chiverniseală a unora, cum s'a obișnuit a o înfățișa unii sceptici și răuvoitori a tot ce e mișcare în direcție națională.

Că Liga, ca totdeauna, a avut un scop real și bine determinat; că ea și-a afirmat, din ce în ce mai mult, caracterul său de a fi, de a lucra, în sensul și în conformitate cu statutele sale.

Că contribuțiile membrilor săi, ce constituie fondul său cultural, se întrebuintează la adevărata sa destinație.

Că Comitetul Central al Ligei, împreună cu harnicul și unul din cei mai aprigi susținători și apărători ai neamului românesc, Secretarul său General, sunt hotărâți de a lupta din toate puterile lor și a duce și mai departe opera lor binefăcătoare.

Că, în fine, năzuințele și idealul urmărit de Ligă să fie ca un puternic îndemn și un mare îndemn moral, oricăruia bun Român, pentru a încuraja silințele sale pe deoparte, făcându-se membru al Ligei, iar pe de alta, în cerul familiei sale, a rudelor și a cunoștințelor sale, prin stăruința și prin influența sa, să caute a face noi membri și înfocați adepți ai Ligei.

Aci e locul, credem, a ne adresă mai cu seamă fraților noștri de peste hotare din țările învecinate, statorniciți aici în Metropola mamă, cari, în mare parte, și-au primit cultura, și și-au practicat, în deplină libertate, profesia lor, și au putut astfel, prin muncă cinstită, a-și agonisi un patrimoniu oarecare; acestora le incumbă și mai mult datoria de a veni în ajutorul Ligei, căci, dând obolul lor, ajută pe frații lor, cari luptă și se zbat în grele nevoi, scăpându-i astfel dela o sigură peire.

Numai în acest chip, când fiecare Român — inspirat de simțimântul de solidaritate pentru neam și patrie — își va face datoria sa, numai astfel „*Liga Culturală*“ va deveni o forță morală puternică și cu destule mijloace materiale, pentru a-și îndeplini adevărata sa menire și a contribui astfel, în mod eficace, a răspândi lumina, rupând vălul ignoranței și al indiferentismului, ce întunecă conștiința națională, a învioră pe cei apăsăți și obijduiți, să-i îmbărbăteze cu speranța unor

zile mai senine și cu revendicarea drepturilor lor, și a aduce astfel pe toți Români la aceeași viață unitară sufletească.

*

În fața primejdiei de cotropire ce ne amenință din toate părțile de către popoarele străine neamului nostru.

În fața mai ales a tendinții ce se afirmă din ce în ce mai mult, din partea statelor mari și mai mici, de a se grupă și solidariza, în virtutea afinității și a intereselor lor comune de rasă și neam.

Astăzi mai ales, când frații noștri din monarhia vecină, în țara lor de baștină, apărută și păstrată cu prețul sângelui moșilor și strămoșilor lor, — sunt loviți în drepturile lor cele mai sfinte, după ce mai întâiu li s'au răpit autonomia, după ce s'a violat și călcat în picioare legea de egală îndreptățire a naționalităților, garantată de Constituția imperială, după ce le-a scâlămbăiat și schimonosit numirile topice ale orașelor și satelor din ținuturile lor străbune — se

încearcă acum a le da ultima lovitură, aceia de a le știrbi și chiar a le desființa graiul, credința și datinele lor strămoșești, introducând prin silnicie, în școale, în biserică și în armată, limba și cultura Statului maghiar.

Astăzi, mai mult ca ori și când, se cuvine să ne strângem rândurile, și laolaltă să luptăm a deșteptă în inimile Românilor de pretutindeni, prin cultura morală și intelectuală, simțimântul de solidaritate și de apărare al neamului.

În fine, nestrămütata credință a noastră, a tuturor, să fie pururea cimentată în deviza: sus, în ceruri, *steaua românească*, ce, în trecut, ne-a scăpat țara de valurile cotropitoare ale barbarilor și dușmanilor, să ne apere Patria și Neamul și pe viitor; iar aci, jos, cultura și unirea între frați; iubirea, încrederea și tot devotamentul către prea măritul și înțeleptul nostru Rege și al Augustei Sale Dinastii, a căror menire este și va fi: „*întărirea și înălțarea României și a Românilor*“
